

دیگر بر این اساس است که آقای احمدی نژاد و متحدان برخاسته از ایدئولوژی، از مسند قدرت کناره نخواهند گرفت. به گفته یکی از تاریخ دانان معاصر، از منظر اجتماعی ما یک تغییر ساختار اجتماعی داریم و همانند اروپا در دهه های آغازین قرن بیستم، طبقه کارگری ناراضی داریم که به دنبال راه حل های تندرو و افراطی است. لذا دولت نهم یک جایگاه طبیعی برای خود در اجتماع دارد. ■

برسند تا شاهد باشند که این ایدئولوژی نمی تواند راهنمای موفق در اداره یک دولت مدرن همچون ایران باشد. طبق این عقیده، مشکلات اقتصادی در نهایت آنان را میانه رو و متعادل خواهد ساخت، ولی ممکن است از اهمیت آنان نیز بکاهد. به گفته یک مشاور اقتصادی و تحلیلگر مسایل سیاسی در تهران، گرچه این گروه به قلب قدرت راه پیدا کردند، ولی دریافته اند که اداره کشوری همچون ایران کار ساده ای نیست. عقیده

نگاه Reuters، لندن

چینی ها در نقش لاک غلطگیر

از یک سو، چین به خاطر علایق اقتصادی با ایران همدردی می کند، ولی از سوی دیگر به تحریم ایران رأی می دهد.

برای افزایش فشارها علیه ایران بود. چین نیز با وجود فشارهای آمریکا علیه ایران برای توقف غنی سازی و بدون توجه به هشدار کشورهای غربی، قراردادهای چند میلیارد دلاری در صنعت انرژی ایران به امضا رسانده و می رساند. سینوپک، بزرگترین شرکت پالایشگاهی چین، در قراردادی با ایران متعهد شد ۲ میلیارد دلار برای توسعه میدان نفتی یادآوران سرمایه گذاری کند و واردات نفت خود را از این کشور تقریباً ۳ برابر کرده و به ۱۶۰ هزار بشکه در روز برساند. در سال ۲۰۰۷ چین با رشدی ۲۲/۴ درصدی، ۲۰/۵ میلیون تن نفت از ایران وارد کرده است و به این ترتیب، ایران بعد از آنگولا و عربستان، سومین صادرکننده بزرگ طلای سیاه به چین است.

چین همچنین علاقه زیادی به منابع غنی گازی ایران دارد - منابعی که این کشور را بعد از روسیه در رتبه دوم دنیا قرار داده است. با تمام این اوصاف، چین هنوز به مرحله ای نرسیده که بتواند در روابط خود با غرب و به خصوص آمریکا تغییر اساسی بدهد؛ چراکه آنها نیز کارت های اقتصادی تأثیرگذاری در ارتباط با چین در اختیار داشته و هر وقت که بخواهند می توانند آنها را در بازی دیپلماتیک خود رو کنند - چیزی که چین از آن واهمه دارد. شاید بتوان رویکرد دیپلماتیک چین در مورد ایران را این گونه خلاصه کرد: گرفتن پیشنهاد تحریم از غربی ها و در نهایت، تضعیف آنها برای تصویب به عنوان قطعنامه.

یکی دیگر از تحلیلگران چینی می گوید: با افزایش شدید قیمت نفت در بازارهای جهانی و عدم رغبت روسیه به افزایش تحریم ها علیه ایران، پیش بینی می شود رفتار چین در همین راستا ثابت بماند. چین تمام پیشنهادات غربی ها را به دقت مطالعه می کند و مواظب است تصویب هیچ کدام از آنها، تأثیر بر روابط اقتصادی خود با ایران نداشته باشد. ■

بازی های دیپلماتیک چین در برابر برنامه های هسته ای ایران و رویکرد متفاوت آن به سیاست مداران غربی و ایرانی نشان دهنده این موضوع است که رهبران این کشور هر چند حامی سخنان درشت غربی ها علیه ایران هستند، اما هیچ گاه از اقدامات خصمانه آنها حمایت نمی کنند.

یانگ جی چی، وزیر امور خارجه چین، به همراه وزرای خارجه چهار عضو ثابت دیگر شورای امنیت به همراه آلمان (۵+۱) در حال بررسی پیش نویس قطعنامه سوم علیه برنامه های هسته ای ایران هستند. این در حالی است که بر خلاف ادعاهای غرب، ایران همیشه با جدیت اعلام نموده، برنامه های هسته ای تنها جنبه صلح آمیز دارند. هر چند که ممکن است چین هم به اهداف برنامه هسته ای ایران چندان اعتماد نداشته باشد، اما این کشور علاقه بسیار زیادی به منابع عظیم نفت و گاز ایران داشته و به همین علت، در دیدارهای خود با سران غرب، نه تنها نگرانی های آنها را مدنظر قرار می دهد، بلکه طوری عمل می کند که منافع خود در تهران را نیز تحت خطر قرار ندهد. این حرکت دیپلماتیک و زیگزاگ وار چین هنوز هم ادامه دارد و شاید این کشور با صدور قطعنامه سوم علیه ایران موافقت کند، اما هیچ گاه رأی به تحریم های جدی علیه ایران نخواهد داد. ین گانگ، یکی از متخصصان امور خاورمیانه در آکادمی علوم اجتماعی چین می گوید: ایران و چین در یک قایق قرار ندارند. چین به دنبال این است که فقط یک قطعنامه صادر شود ولی نامی از تحریم های جدی در آن برده نشود. وی می گوید: به نظر من، این هدف چین چندان هم با اهداف اروپایی ها در تضاد نیست. چین به عنوان یکی از اعضای ثابت شورای امنیت می تواند هر قطعنامه ای را وتو کند، هر چند در دو قطعنامه قبلی، حمایت خود را از آنها اعلام نموده بود. با این وجود باید گفت، گزارش سازمان های اطلاعاتی آمریکا (NIE)، بر آتش برافروخته کشورهای غربی

چندی پیش، با هشدار به منتقدان مبنی بر عدم تندروری در مطرح نمودن مسایل بیان داشت: "دولت فعلی همچون هر دولت دیگری، نقاط ضعفی دارد که باید با دلسوزی عنوان شود، اما برخی افراد سعی در انتقاد و اهانت به هر حرکتی از جانب دولت را دارند. با این حال، اکثریت این گروه منتقد، افراد بی مبالاتی هستند که همگام با تبلیغات دشمنان عمل می کنند." یکی از مشاوران سطح بالای نظام در صحبتی افزود: "طبیعتاً همه موافقتند که به مدیریت بهتری نیاز است." اما تحلیلگران سیاسی اظهار می دارند، مادامی که زمینه های تغییر در سطح فرهیختگان سیاسی متوقف شود، رییس جمهور نیازی به تغییر ندارد و همچنان، مشکلات اخیر، حمایت های وی را میان مستمندان دیندار کم ارزش نکرده است. به گفته این قشر، او همچنان چهره ای مردمی است و فردی دارای اصول و مقاصد مثبت تلقی می شود گرچه چنین تصویری رو به کمرنگ شدن باشد.

از ایدئولوژی تا گفت و گو

سال ها چنین به نظر می رسید که دولت ایران دیگر منحصراً با یک ایدئولوژی انقلابی تعریف نمی شود. اکبر هاشمی رفسنجانی، رییس جمهور سابق که خود یکی از پدران انقلاب است، بر "روابط اقتصادی واقع گرایانه" تأکید می ورزید. پس از وی، محمد خاتمی تا حدی از محدودیت های اجتماعی کاست و همگان را به "گفت و گوی تمدن ها" دعوت نمود. سپس با روی کار آمدن آقای احمدی نژاد - که از نسل جدیدی برخاسته بود، یعنی طبقه ای از افراد که در جنگ هشت ساله با عراق جنگیده اند - ایدئولوژی انقلابی مجدداً مینا قرار گرفته است. به گفته یکی از مورخین معاصر ایران، این عقیده که تنها چاره ماندگاری این باشد که باید انقلاب را صادر کنیم یکی از عناصر عمیقاً بنیادی است که در دوران ریاست جمهوری رفسنجانی و خاتمی خاموش مانده بود؛ اما دوباره بیدار شده است. ظاهراً جهت حرکت دولت آن چنان تغییر کرده که برخی معتقدند پس از گذشت سه دهه از انقلاب، ایران همچنان از جانب افراد تعریف می شود و نه از طریق نهادها. تقریباً همگان دریافته اند که یکی از بزرگترین مشکلات، ماهیت سیستم سیاسی است که در میان جناح های چندگانه ای تقسیم شده است، هر یک برای دستیابی به قدرت تلاش می کنند و هیچ یک در صدد برقراری تفاهم نیستند.

به گفته یک دیپلمات غربی مستقر در تهران به شرط فاش نشدن نامش خود پروتکل استاندارد دیپلماسی است - اگر این احزاب با یکدیگر به تفاهم می رسیدند کار برای سیاست مداران غربی بسیار ساده تر می شد. یک دیپلمات دیگر، از هیجانان و خصومت هایی که جناح ها در مجالاتشان با یکدیگر نشان می دهند، شگفت زده شده است.

دست کم دو عقیده مبنی بر این که این مسایل به کجا می انجامد وجود دارد: یکی این که آقای احمدی نژاد و متحدان وی نیاز داشتند که به قدرت